

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzettjei.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belkőzép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttérli ozikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

A rimaszombati választás.

Budapest, juli. 2.

Időközi választás alig találkoztott még olyan érdeklődéssel, mint a minő a szép Gömör fővárosában a napokban végbemenő választást, jobban mondva: annak első körülményeit kísérte. Az érdeklődést első sorban az a körülmény keltette fel, hogy a kerület kormány pártja a választási harc kezdetén két táborra szakadt. Az egyik rész Fáy Gyula volt képviselő, a másik Draskoczky főszolgabíró mellett foglalt állást. Némelyek szerint a kettő szakadás alapja nem annyira személyi, mint inkább tárgyi okokban feküdt és voltaképpen csak visszatükrözése volt a szabadelvű pártban egymással szemben álló áramlatok küzdelmével, a mennyei Fáy Gyula Széll Kálmán programját tette magáévá, ellenben Draskoczky László Bánffy felvitásoknak hódolt volna. Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a híresztelés valódisága felől véleményt nyilváníthassunk. Annyi azonban tény, hogy a kormánypárt hivatalos központja Fáy Gyula jelöltsége mellett foglalt állást, mint régi párttagot ő ajánlotta megválasztásra a választóknak, a mi miatt Draskoczky visszalépett a jelöltségtől és táborukárával együtt a függetlenségi Török Gyula pártjához csatlakozott. Fáy Gyula fenntartotta egy ideig az ő hivatalos jelöltségét, de pár nap előtt ő is visszalépett s így a tegnapi végbement választáson Török Gyulát egyhangulag választották meg a rimaszombati kerület képviselőjévé.

Ebből láthatni, hogy a rimaszombati képviselőválasztás ugy az expositiót, mint a fejlődési fázisokat tekintve, méltán számíthatott a közérdeklődésre. Természetes tehát, hogy a különböző politikai pártállású lapok élénken kommentálták e képviselőválasztási kampagne eseményeit.

A commentárok legelénkebbje mindazonáltal a főudvarmester lapjái volt. Ez az újság ugyanis ezt a választást is annak bizonyítására használta fel, hogy a Bánffy Dezső rendszere mennyire különb volt a Széll Kálmánénál. Mondhatjuk azonban, hogy ennek bizonyítása ez uttal felette szerencsétlenül sikerült.

A Széll Kálmán megválasztásának kiindulási pontját ugyanis nem a választás intézésének módja képezte a „Magyar Szó”-nál. A miatt, hogy esetleg visszaélések fordultak elő a kormánypárt részéről a választásnál, nem panaszkodik a „Magyar Szó”!

Sőt nem is látszik érdekelni az a kérdés, vajon fordultak-e ilyenek elő a rimaszombati kerületben avagy nem? Ellenben igen is a düh egész áradata zúdították Széll Kálmán felé, a miért hogy a rimaszombati kerületet, a mint a főudvarmester lapja mondja — elárulta.

Jellemző, felette jellemző ez a vádaskodás arra a szellemre, a mely Bánffy Dezsőt és táborát a választások tisztasága és szabadsága kérdésében dominálja. Az, hogy esetleg visszaélések is fordultak elő, nem baj, vagy lezáró is olyan kisszerű valami, a mivel a „Magyar Szó” areopágja nem törődik. Ellenben az, hogy a szabadelvű párt, a melyik 300 egy néhány kerületet számlál, elvesztett egy mandátumot, olyan valami, a miért mindjárt perfidiát és árulást kell emlegetni.

Pedig hát teljes joggal fellehetne vetnünk a kérdést, hogy miért fáj a B. D. lapjának a mai szabadelvű párt feje.

Ez a jeles sajtó-termék nap-nap után azt bizonyítja olvasóinak, hogy a mai szabadelvű párt megtagadja a Bánffy Dezső politikáját. Am ha ugyan, miért von magára Széll Kálmán szemrehányást ennek a szabadelvű pártnak az elárulásáért. Talán bizony a politikai moral szempontról? Nős nem gondolja a „M. Sz.” hogy a komikumnak is vannak határai s következőleg jó volna tisztába jönnie azzal, hogy milyen joggal tetszeleg a sentimentalis moralizálást mindig visszautasító B. D. lapja a politikai moral-csösz groteszk szerepében?!

Ugy vesszük észre azonban, hogy nem is a moral sérelme miatt zúgódik a B. D. lapja ebben az esetben. Hisz a moral szempontról volna más valami is, a mi sokkal halásabb témául szolgálna az erkölcsi felháborodás e megnyilatkozásaira a szabadelvű párti jelölt visszalépésénél. De hát a függetlenségi párt győzelme igenis megteremtette a „M. Sz.”-ra a szükség egy olyan állapotát, a melyben a cinizmus ördöge is ráfanyalódik a moral legyeinek behabzsolására is.

Pedig ha csak egy kissé tovább látna a t. leibzurnál a legönzöbb párt-szempontról szűk körénél, hát mi rettenet sem találna a függetlenségi párt győzelmében. Ellenkezőleg. A közjogi helyzet alakulásában ma minden komoly gondolkodásu hazafi előtt megbecsülhetlen értéket képvisel az az elensúly, a mit az osztrák abszolutizmus

centralistikus törekvéseivel szemben a függetlenségi idea jelent.

Mi természetesebb tehát, mint hogy a rimaszombati kerület derék polgárait is ennek felismerése vezette a függetlenségi lobogó alá? És mire való a kerület hangulatának ezt a változását Széll perfidiájának tulajdonítani?!

Bizony nincs egyéb a személyes sértődés minden irányban vak elkésredésénél abban az álláspontban, a mely mindezeket a kérdéseket szem elől téveszti.

Valamint hogy a „Budapesti Hírlap” is hibázott akkor, a mikor a rimaszombati választásról elmélkedve, a függetlenségi pártot a pánszlávokkal való paktálással gyanúsította s legujabb győzelmünket ennek a paktumnak tulajdonította.

A rimaszombati kerület viszonyait nem ismerem olyan közlő, hogy minden részletében czáfalattal állhatnék elő e váddal szemben. De azt tudom, hogy Rimaszombat közönségének tulajdonképpeni része mindig függetlenségi érzelmű volt. Am a város e politikai meggyőződése eddig sohasem emelkedhet érvényre, mert semlegesítette ezt a vidék tót lakosságának opportunus hazafisága. Körülbelül olyan volt e részben eddig Rimaszombat helyzete, mint az erdélyi részekben Tordae és N. Enyedé. Most azonban ez a helyzet megváltozott. És az elfogultság micsoda szűklátókörűsége kell ahhoz, hogy ezt a változást elkedvetlenedve vegye?

A magyar államiság szempontjából alig lehet öröndetesebb jelenség annál, hogy a nemzetiségek kilépnek exclusiv álláspontjukból és részt kérnek a magyar politikai pártok küzdelméből. Kétszeresen öröndetes, hogy ezt a rimaszombati kerület tót választói a közjogi ellenzék irányában cselekedték meg.

Ez reménnyel tölthet el az iránt, hogy a nemzetiségi kérdés méregfoga végre kihull a közéletet mardosó ellentétek sorozatából és arra, ösztökölheti a függetlenségi pártot is, hogy (a mint ezt a vásárhelyi és tordai hívek megtették) adjon programjának a nemzetiségi ügyekre vonatkozással különösebb aktualitást; arra azonban nem lehet ok, hogy a közszellemet erőszakosan visszafejlesszük a Metternich-politika sphaerájába és a nemzeti fejlődés és haladás hatalmas áradatát a „divide et impera” boldogtalan rendszerével akarjuk feltartoztatni.

Egy képviselő.

Politikai hír.

A mi Bánffynak fáj.

Bánffy Dezső urat utóbbi időben nem egy dolog méltán aggodalmakkal töltheti el az ő jövőbeli politikai működésének eredményeit illetően, a mi abból is kitűnik, hogy most már Eötvös Károlyl fog össze, s a két nagy férfi sajtója ugyancsak neki esik mindennek a mi Bánffyn és Eötvösön kívül esik. Legujabban közös sportjuk az, hogy Széll Kálmánt nap-nap után azzal vádolják, hogy ma ezzel, holnap azzal az érdekesporttal paktál. Persze a két lejárt politikusnak s főleg Bánffynak módfelett fáj az, hogy velük most senki sem tanácskozik s hogy megszűntek számottevő faktorok lenni. Most is alig hiszi el nekik azokat a paktumokat, a melyeket ez az ultraliberalis szövetség Széll Kálmán nyakába akar varrni. Az bizonyos, hogy a mai rendszer sem Bánffyval, sem Eötvös-sel meg nem egyezik s bármennyire akarjon is ez a társaság rémhírekkel terrorizálni, ki nem erőszakolhatják, hogy velük bárki egyezkedjék, vagy rájuk hallgasson.

Mikor választunk?

Kolozsvár, jul. 4.

Mióta a Széll-kormány vezeti az államügyeket, szinte mesterséges egyetértéssel hangoztatják minden oldalról, hogy ekkor, meg akkor lesznek az általános képviselőválasztások.

Mindenki kombinál már több, mint egy év óta, a nélkül, hogy csak legkisebb bizonyossága volna valakinek arról, hogy a kormány valójában foglalkozik-e a választás ügyével s szándékszik-e azt soron kívül eszközöztetni.

Legutóbb is egyik fővárosi lap hasábjain „egy vármegyei politikus” foglalkozik a kérdéssel s hozzá még a következő s nem is érdektelen dolgokat írja:

Sokan azon hitben éltek, hogy Széll Kálmán legkésőbb az idei őszön a képviselőház ujjaalakítása végett intézkedni fog az új választásról. Azonban ez nem történt meg. Széll Kálmán a múlt évi új alakulások folytán sem látta szükségét az új választásnak s így a Bánffy által választott képviselőház utolsó ülészaka is le fog járni.

1896. november 23-án nyílt meg a mostani képviselőház s így 1901. november 23-án zárul be a pontosa megtartja Széll Kálmán az öt évet, akkor e jövő választás 1901. november 23-tól számított három hónap alatt hivandó össze. Ez esetben egy téli választásnak nézve elébe az ország. Ez talán még sem lenne helyes. De még egy más körülménnyel is kell számolni. 1901-ben telik le a vármegyei tisztújítási

tásának időszaka is. 1901 december havában országos tisztújítás lesz. Ezt megelőzőleg a vármegyei bizottsága is fele részben megújítandó. Tehát a tisztújítást megelőzőleg a fele részben kisorsolt bizottsági tagok lesznek választandók. Az 1901. év utolsó énegyede tehát a vármegyei választások által lesz lekötve.

Lehetetlennek tartjuk, hogy a képviselőválasztások ezzel akár egy időben történjenek, akár közvetlenül jöjjenek egymás után. Ha az adminisztrációit megóvni kívánjuk a politikai pártoskodás dőtot befolyásától, akkor egyik fontos teendő az, hogy kerüljük a választási egymásutánt, mert különben egyik-nél is, másiknál is oly érdekkombinációk fognak képződni, hogy azok esélyei beláthatlanok s káros zavaroknak nyithatnak tért.

A jövő 1901-ik esztendő tehát két nagy választási teendővel lesz terhes.

A kínai forradalom.

A német császár beszédett mondott a Kinába induló német csapatoknak. Többek között így bátorította katonáit:

A legteljesebb békében, nekem fájdalom, nem váratlanul, elvetették a háboru gyújtó fátyláját. Egy büntet, a mely gazdaságában hallatlan s kegyetlenségében borzasztó, sújtotta és elragadta kipróbált képviselőmet. A több hatalom követi veszedelemben vannak s velük együtt bajtársaitok is, a kiket az ő oltalmukra küldtek. Meglehet, hogy már megvitták utolsó harcukat. **Megsértették a német zászlót és gaz módon gunyt üznek a német birodalomból.** Ez példás megtorlást és bosszút követel. A viszonyok borzasztó gyorsasággal mély, komoly valósággá változtak s a mióta benneteket fegyverbe szölitottak, még komolyabban lettek. A mit a tengerész-egység segítségével visszaállítani reméltem, már most nagyon nehéz feladat lesz, a melyet csak az összes civilizált államok egyesített hadtesteivel lehet megoldani.

A legujabb híreket a következőkben foglalhatjuk össze:

Washington, jul. 2.

Long tengerészeti miniszter Kempf tengernagytól táviratot kapott, a mely így szól: Egy Pekingből érkezett futár azt jelenti, hogy a **kinaiak ostromolják a követségeket** és hogy az európaiak elesége már csaknem egészen elfogyott. **A helyzet kétségbeesett.** A német követet akkor ölték meg a kínai katonák, mikor épen a cunghijámenbe akart menni. **Az amerikai, olasz és németalföldi követség házaikat elhamvasztották. Pekingben 20.000 kínai katona van, Pekingben kívül ugyanannyi.** Háromezer katona utban van Tiencin felé. Tiencinben még egyre folyik a

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Július 4.

A vig legények.

Írta: Sebesi Samu.

Várnai Józsi mikor elvégezte az iskoláit, ugyanakkor Várnán csinos örökséghez jutott. A birtokát azonban kiadta bérbe s abból a pár ezer forintból, a mit kapott, épen kielégíthette az ő kisvárosi passióit. Választékosan és jóízűl élte az életet s nem tulzok, ha azt állítom, hogy mindig olyan volt, mintha skatulyából húzták volna elő.

A divat mellett a társaságot is kedvelte s különösen barátai között érezte jól magát. Kávéházat, vendéglőt, színházat, orfeumot, szóval a szórakoztató helységeket nem szokta elkerülni s lassanként olyan alakká nőtte ki magát, a kiről a rossz nyelvek alattomban így szólnak:

— Ez is „jó pipa”!

Hanem a „jó pipa” azért nem züllött el. Ha mulatott is, módjával tette s barátai, a kikkel lassanként megalkotta a „Vig legények” társaságát, a „fiu” nélkül mulatni se tudtak. Szükségük volt a kedélyére s a pompás ötleire.

Ha unta magát a társaság, így szóltak: — No fiu, gondolj ki valamit!

Kétségtelen, hogy Várnai Józsi ezen a téren zseninek adott enni. Szakszerűségét állítólag a professzionális lumpok is elismerték s olykor megbámulták.

Egy mulatság alkalmával valami kolduló barátot is megvendéglét. Várnai oda-sugta a cimboráknak:

— Gyerekek, mondok valamit. Csináljunk a nagybögéből boros hordót, a bögéből csuszó-mászó állatot, a barátból pedig tánczoló dervist...

— Nagy bolond vagy Józsi, — mondták és koczszintottak. Várnai nótázott, fűtyölt, majd a változatosság kedvéért egy-egy üveget a falhoz röpített.

Gusztus dolga az igaz, de a fiúnak az ilyesmihez akárhányszor volt gusztusa. Az igaz, hogy ezzel csak fokozta a hangulatot s nem télt bele egy óra, a bögös holtra itta magát és a földön hentergett, a bögös tele volt borral s a barát eszeveszett tánczra perdült a társasággal...

— Mondtam ugy-e kiáltotta Várnai s énekelte a barátoknak a toborzót.

A színházba is vezérszerepet tudott vinni, ha a társasága kedvence mellett kellett tüntetni. Földszíntet, karzatot gazdagon szerelt fel tapszcokkal s olyan zajt tudott csenirozni, mint az indiánok csataordításai. Talán fölösleges említenem is (mert elköpottatott fogás), hogy a primadonna kocsija ilyenkor lövő alkalmazása nélkül ért a művésznői lakás kapujához.

Várnai a társas estélyekről sem szokott hiányozni. Kötöestély, dalestély, fillér estély, keastély — azavallás vagy anélkül, — nem eshetett meg nélküle. A jótékony bazárokból először ő vásárolt és először ő ivott a szent czélra kiárusított borokból. Minden bált végig rendezett és végig tánczolt.

Udvarolt, bokolt, szerelmet vallott, tréfálkozott, ártatlan pletykát közvetített s a legfrissebb napi hírekből olyan édesen kínálkozott, mintha csak Kugler czukorkákat osztogatott volna.

Egy szóval, frázis nélkül jó fiu volt. Barátai tőle kértek tanácsot arra nézve, hogy hol lehetne egyet *dörrenteni*, a mi alkalmiasat a borozás műkifejezése lehetett. Olykor előre tettek ajánlatokat:

— Tudod mit Józsi! Menjünk ma a „Fehér ló”-ba, vagy a „Zöld oroszán”-ba, vagy a „Kék macská”-ba, vagy a „Biká”-ba.

Várnai rövid ideig hallgatott, de szeméből kicsillagolt a jó kedve, aztán megszólalt:

— Legjobb lesz gyerekek, ha végig járjuk az egész menázsériát. Kezdjük a „Gödény”-nél. A kitűnő ivónak adjuk meg a tiszteletet.

Nem is volt abban hiba. Reggel, midőn a hajnal fénye derengett Várnai Józsi vezetése alatt a „Biká”-ban bömbölt az egész társaság. A fiu odaállott a cigányok eleibe és valami virginia csutkán rágódva egy foghegyről bökdöste a szavakat a cigányokhoz:

— Te ragyás pófaju! Azt czinczolg a mit fűtyölök, hogy azt mondja:

Azért erdő, hogy suttojon
Azért asszony, hogy megcsaljon...

Hó megállj! Hogy is van csak az a másik? Ejnye nó! Az öreg apád micsodáját!

Nem szük ez az utoza csak szoros,
Nem vagyok én részeg csak boros,
Nem tántorgok én csak czifrázom,
Mer az mindennapi szokásom!

Pisz! Itt legyen a füled, mert a képedre savanyítok!

Akkor gyere mikor mondom

Ekkor már a társaság között ki talpon állott, ki pedig támaszkodott, de valamennyi fujdogálta a nótát. A hegedű már álmosan szólt s a bögös rekedt hangon duruzsolt bele a reggeli harmóniába, addig addig, míg csendesen hazaszedlettek a hajnal világánál.

Egy nagyobb szabásu muri után „korhely leves”-t szörcsölgettek a „Fekete sas”-ban. Várnai szokatlanul hallgatag volt. Keveset beszélt és merően bámult maga elé.

— No mi lesz? kérdezte Sujtás Pista! De Józsi erre egy kukkot se felelt.

— Megbolondultál? kérdezték a cimborák.

— Felig meddig! felelte Várnai.

— Nő . . . unszolta egyik a másikat — szorítsátok ki már belőle a szót!

Erre Várnai felemelte a fejét és igen határozott hangon mondá:

— Megházasodom!

A vig legények összenéztek, aztán nevettek!

— Elment az eszed!

— Meglehet, hanem azért én mégis megházasodom!

Mikor aztán az illetékes fél rézéről kétszeres megerősítést nyert, a hihetetlennek tetsző állítás, a baráti körben egy kis konsternáció állott be. Az a gondolat, hogy a jó fiuból ki fogynak, mégis csak fájdalmas érzést keltett. Nem adtak ugyan egyelőre teljes hitelt a dolognak, de a lehetőséget

sem tartották kizártnak, mert Várnai könnyen tett *bolondot*, a mint mondani szokták.

Másnap azonban, midőn látták, hogy a vig legények legvidámabbika nem jelenik meg a kávéházban, már általános volt a megdöbbenés.

Sujtás Pista aggódva szólalt meg:

— Fiuk a papra mörögjót azt mondom, hogy baj van.

A többiek komor képpel vonogatták a vállalaikat:

— Még megteszi a számár!

Meg is tette! Várnai Józsi, mint ezt az akkori lapokkal is bizonyítani tudnám, a város egyik szép leányát eljegyezte s néhány hónappal az eljegyzés után, feleségül vette.

A vig legények társaságát szemtanuk állítása szerint, sem az előtt, sem azután nagyobb csapás nem érte. Most már a közös bánat tartotta össze. Megritkultak ugyan az országos „murik”, de nem maradtak el végképen. Ha azonban olykor ki csaptak a rendes mederből, — másnap ásitozva hozták szöba:

— Még se volt olyan jó kedvünk, mint a Józsi idejében.

Józsi pedig kivonult Várnára, a hol beállott gazdának.

Körülbelül másfél év mulva Sujtás Bandi egy nyári délután így szólt a vig legények, most már megfogyott társaságához:

— Fiuk, látogassuk meg az öregot.

Az inditványt egyhangu lelkesedéssel vették tudomásul.

Másnap kocsiúra ült a társaság és ki-

harcz. Az összeköttetés Tiencinnel vasuton is, hajón is bizonytalan.

London, július 3.

Az alsóház éjjeli ülésén Brodick parlamenti államtitkár a következőket jelentette be:

Bruce tengernagy a múlt hó 30-án délután 4 órakor Takuban kelt táviratban azt jelenti, hogy a német tengernagyot azt halotta, hogy egy kínai futár, a ki három napja ment el Pekingből, 29-én Tiencsinbe érkezett és táviratokat hozott, a melyek szerint az európaiak mind nagyon szorult helyzetben vannak, és a német követet rendes kínai katonák meggyilkolták. A hatalmasságok egész rendelkezésre álló hadereje most körülbelül 13.000 ezer ember. Minthogy a csapatok gyors egymásutánban érkeztek meg, nem tudja milyen intézkedést lehetne tenni a helyszínen expedícióra. A további előnyomulás megkísérlése addig nem volt lehetséges.

Értesítők.

A tanintézetek most számolnak be a múlt tanévről.

A mai postával a következők értesítőkét vették:

A *Kolozsvári m. kir. állami polgári leányiskola* értesítője az 1899—900. iskolai évről. IV. évfolyam, szerkesztette: *Pallós Albert* igazgató.

A nagy gonddal és kiváló tudással szerkesztett értesítő az intézet jeles igazgatójának Pallós Albertnek jelentésével kezdődik.

E jelentés szerint, a beírások alkalmával ez évben is éppen olyan nagy volt a jelentkezés, mint a megelőző években s fájdalom, hogy helyszűke miatt ezúttal igen sok növendékét utasítottunk vissza, dacára annak, hogy a négy osztályba összesen 222 növendékét vettünk fel s így a statisztikai táblázatokból láthatólag, mindenik osztályba, a rendszabályainkban megállapított maximális számmal jóval többet. Ezen sajnálatos körülmény azonban remélhetőleg 1901/2 iskolai évben már meg fog szűnni.

A vallás- és oktatásügyi m. kir. miniszterium ugyanis meghalgtva Kolozsmegye kir. tanfelügyelőjének azon több ízben tett fölterjesztését, melyben a kolozsvári állami polgári leányiskola kibővítésének szükségét hangsúlyozta, f. év május 5-én, 27579. sz. a. kelt elhatározásával megbízta a tanfelügyelőt, hogy az áll. polg. leányiskolával szomszédos telekre nézve, az evang. ref. collegiummal mint tulajdonossal, kösse meg az adásvételi szerződést. A miniszteri megbízatásnak már is elég tétetett, a mennyiben a kérdéses telek a kir. kincstár részére 20 ezer koronával megvásároltatott s az e tárgyban kötött adásvételi szerződést a collegium részéről az egyházi főhatóság is jóváhagyta, s ennek alapján az építetvén elkészítése is annak fogantatása érdekében szintén megtörtént a felterjesztés.

Az *erzsébetvárosi* benlakással összekötött m. kir. állami főgymnasium IX. évi értesítője az 1899—1900. tanévről. Közli dr. *Viktor János* igazgató.

Az iskola évi története elmondja:

Intézetünk történetének ez az éve nagy változások, feltűnő események, nagyszabású alkotások s kiálló eredmények nélkül, zajtalan, de kitartó munkásságban folyt le. Ifjú állami főgymnasiumunk — egészséges fejlődésű ifjuhoz hasonlóan — nőt, gyarapodott, izmosodott. Nem erőltettük a fejlődést egy irányban sem, mert, a mi nem természetes, nem egészséges, könnyen megbosszulja magát. A megkezdett uton, kitűzött célunk felé

haladva, rajta voltunk, hogy lehetőleg távol tartsuk a káros hatásokat és előmozdítsuk, erősítsük a kedvező körülményeket.

A *székelyudvarhelyi* m. kir. áll. főreáliskola XXIX. évi értesítője az 1899—1900. isk. évről. Közli dr. *Solymossy Lajos* kir. igazgató.

Az Értesítő bevezető cikke József főherceg látogatásáról szól, a ki az intézetet meglátogatván, az igazgató előtt a következőleg nyilatkozott:

„Kíváncsi vagyok, hogy intézete fejlődjék és virágozzék.”

Az intézetnek volt 141 rendes és 2 magántanulója.

A nagyszabesi m. kir. állami főgymnasium értesítője az 1899—900. iskolai évről. Közli Ferenczy István, kir. igazgató.

Az „Értesítő” elején a főgymnasium díszes palotájának képét találjuk, mely díszre valóké bármely nagy városnak. 573,582 kor. 84 fillérbe került. A tanítást 18 rendes és egy helyettes tanár végezte.

A *deési* m. kir. áll. főgymnasium III. évi értesítője 1999—1900. Közvetlen dr. *Boros Gábor* i. igazgató.

E beszámoló szerint a tanárok kötelességükhöz híven, minden lehetőséget kihasználtak a tanítás kedvező eredményének biztosítására. Különösen megragadtak minden alkalmat arra, hogy a tanulók szülői kellő időben értesüljenek gyermekeik tanulási előmeneteléről és viselkedéséről, hogy így a szülői ház a tanárokkal együtt részt vegyen a közös nevelői működésben. Hogy a tanulók tevékenysége mentül inkább fokozódjék, a tanárok az ellenőrző tanácskozáson kívül évről-évre behatárolva foglalkoztak minden egyes tanuló előmenetelével és viselkedésével. Az itt történt megállapodásokhoz képest alkalmazták a dicséretet és megintést.

A *Brassói* m. kir. áll. felső Kereskedelmi iskola tizenötödik évi értesítője az 1899/900. tanévről szerkesztette Orbán Ferencz igazgató.

Az értesítő elején két érdekes értékelést találunk. Az egyiket, melynek címe: A vasércbányák képződéséről, *Györke Lajos* írta. A másikat *Mitellman Nándor*, és címe: A valuta rendezés folytatása.

SZÍNHÁZ.

A színházépítés ügye. A színházi angett egy lépéssel előbbre vitte a kolozsvári Nemzeti Színház újjáépítésének ügyét. Széll Kálmán ugyanis azzal zárta be a tanácskozást, hogy a kolozsvári színház felépítéséről az állam fog gondoskodni. Első teendő tehát az volt, hogy a színház épületét szakértők vizsgálják meg és adjanak véleményét róla a belügyminiszteriumnak. Tegnap csakugyan lenn járt gr. *Festetics* Andor, a vidéki színház felügyelője és *Szilágyi* Lajos az Operaház és Nemzeti Színház műszaki tanácsosa, kik *Tóth* Józseffel együtt már a délelőtti folyamán megtekintették a színházat. Ugyancsak tegnap délután Kolozsvárra érkezett *Bölgny* József intendáns is, hogy a miniszterium kiküldöttjeivel tanácskozzék. A miniszterium kiküldöttjei külön-külön be fogják adni véleményes jelentéseiket Széll Kálmánoknak. Az ő véleményük az, hogy a jelenlegi színházat körülbelül 20,000 korona költséggel restaurálni kell, hogy addig is, míg az új színház építése kezdetét veszi, a követelményeknek különösen tűzbiztonsági szempontból megfelelhessen. A miniszterium kiküldöttjei ma már vissza is utaztak a fővárosba.

Mennyi galambvér? !*)

Julius hó 2-án megkezdődött a vér-ontás B.-Füreden; hull a galambvér.

Ártatlan, kedves madarak tehát el Magyarországból; el messzire Afrikába, a Ceylon szigetekre, meddig csak szárnyatok bír, mert itt számotokra nincs kegyelem, nincs élet!

Itt a szokott sport. Kezdődik a galamblovászat.

Már napokkal előbb ott a vérpadon kukoriczázzák, buzaszeméznek a világrészekből összefogdosott fehér, kékes-hamvas színű tollakkal borított rabokat óriás kalitkákban.

Együtt van vagy kétezer darab szelíd szivű rab, melyeknek csak egy veltük van: tiszta szerelemre tanítják az embereket.

Kényelmünkre még postaszolgálatot is tesznek a légben. Sebesen... minő sebesen... Első a villany, aztán a vihar; ezután a galamb...

S mi a jutalom?

Hogy piros véreket fizessen a b.-füredi zöld gyepen, a nagy urak szeszélyeinek vérpadján!

Minden kihullott toll egy ítéletírás a galamb-ölő lelkiismeretén...

Minden kihullott piros vércsep egy-egy emléke a jövőnek, hogy mily pazarul hull az ártatlanság vére a pillanatnyi szeszély és vad szokásoknak!

Vagy kétezer rabmadár van együtt, elhurczolva a fészkeiktől, megfosztva szabadságuktól, fészkeikben hagyott kisdedeiktől, várva a marttyóhalált s még jutalmakat kapnak azok, kik legtöbb vért ontanak!

Nincs kegyelem! Csak a melyik a sörétől menekül, az repül fel az égneke sebesen... fel az égneke, hirt vinni az istennek, hogy itt a földön galambokat ölnek!

Hull az ártatlan fehér szárnyas százával... megint százával, s ezekre ráomlik a harmadik száz... utána a negyedik... a smaragd-zöld gyepen vérfoltok, s fent a légben ott kóvályog a verszág után a fekete holló! Ott kavargó a varjúcsereg s még ez is azt kiáltja: Kár!... Kár!... Kár!...

A deszkasítrák előtt kéjes örömmel állnak a szép hölgyek csoportokban. Egész virágos kert. Könnyű, szivárvány-színű lyoni selymekben, pókháló csipkékkel fedve, virágözöntől lehajló fantasztikus kalapokban!

Egy durranás!... A sörét süvit...

A galamb vérzik!... Hurrá!...

Mily megfordult világ!

Hát még a galamb is öli a galambot?!

Ha rákakat fognak a sportkedvelők, a szárnyasok e hiénáit: s elegendő a némasok mentén, hogy leterítsék!

Ezt értjük!

Ha az uri passzió a közeli Bakonyból farkast hozat vaskalitikában, mely még tegnap a szentgáli csikót vitte a hátán, golyóval leterítik, mert orozva rabolt, gyilkolt!

Ezt is értjük!

Elmenné Afrika sivatagjára; elmenni az Indiákra oroszán, tigris-vadászatra: legyőzni a százszor nagyobb erőt az állatok vérengző királyát, mily erős lélek! Mily lélekemelő! De egy galambot leölni, mely a türelem, a házi hűség jelképe; az angyalok képmása.

Mi ez? Bravur?

Egy-két galambnak a kihullott vére az átlatvilág áldozó tüze!

Egy-két ezer galambot halomra ölni, Nézői kéjelgés!

Biboros hercegekre! Könyörögi éretül! De az istenért, urak, egy galambot... sőt száz, de ezer galambot vér és halálra huzozni leölni... Egy fehér galambot, mely ott röpököd az oltárképeken is... A szentek életében...

*) Az O. Á. V. E. kért fel e cikk közlésére.

szekereztek Várnára. Egészen váratlanul toppantak a Józsi kúriájára, a hol a házigazda, a házi-asszony és egy igen apróságos Várnai, a kit Sújtás „trónörökös”-nek evezetett — fogadták.

A jó fiu egy kissé el volt hívva, egy kissé rusztikusnak látszott a városi urak mellett, de csakhamar beletalálta magát egykori barátai körébe s estére kelte még egyszer feljutottak a régi emlékeket.

Mikor aztán visszatérőben voltak a viglányok beszélgettek egymás közt:

— Ez a Józsi kezd butulni. Hízik mint egy mangalica. Nő a menyecske ugyancsak kivette a formájából! Ki hitte volna, hogy vénségére csakugyan elmegy az esze!

Várnai pedig a háza tornácáról nézett a kocsit után és lassan dörmögte:

— Hogy ezeknek vénségükre sem jó meg az eszük.

Egy fiatal leány története.

— Angol regény. —

A *Lauri szerzőjétől.*

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMIOA.**

XII.

(Folytatás.)

(23)

A szeretője ezt gondolta, midőn belépett és oda ment hozzá.

Először a kis fehér kezeit csókolt meg, aztán bátrabb lett és a szép, piruló arcot csókolt.

— Oh Konstanz, — kiáltá — még most is alig tudom elhinni, hogy megnyertelek. Sokkal jobbnak látszik, minthogy igaz

lehessem, hogy én nyertelek el udvarlói elől és hogy örökre az enyém vagy. Édes, miről gondolkoztál, midőn bejöttém?

— A nap lementéről Broom felől, — volt a válasz. Te nem képzelheted, hogy az mily egyszerűen szép jelenet. Broomhoz hasonló hely nincs több a világon.

— Félig féltékeny vagyok reá, — sóhajta Dysart.

— Az felesleges, válaszolá Konstanz, az ötlet jellemző egyszerű komolyságával. Nincs senki és semmi e földön, a kit vagy a mit úgy szeretnék, mint téged. Még Broomot is jobban fogom szeretni, miután te voltál benne.

— Konstanz, a dalom és az álomom nemsokára teljesül. Nehány nap múlva veled fogok a jeneszter mezőn lovagolni. — Drágám, ugy-e megengeded, hogy haza kísérjelek?

— Örölni fogok, ha velem jössz, — válaszolá a leány pirulva.

Lancelot a Mariánnához irt dalrefrainjét dalolni kezdte.

— Mennyire szeretted ezt a dalt, — mondá Konstanz. Azonban elismerem, hogy olyan, mintha a mi házunk számára írták volna, a szavak oly találók.

— Vagy mintha egyenesen neked írták volna, — válaszolá Lancelot. Te és a jeneszter virág mindig összeköttetésben vagytok előttem. Ha a régi napokban élénk és látni kívánnálak, mindig egy jeneszter ágat küldök hozzád.

— És én mindig tudnám, hogy azt ki küldte és megfelelne a jelre, — válaszolá Konstanz mosolyogva. — De szerencsére modern időkben élünk és nincs szeszégünk a jelekre.

— Ha valaha szükségem lenne rá, ezt használnám, — mondá Lancelot nevére.

Ha valaha egy jeneszter ágat fogsz kapni, tudni fogod, hogy én küldtem azt.

Konstanz ekkor nevetett ezen; de midőn eljött az az óra, melyben a szavakra emlékeztet, szíve remegett és lelke melyéig meg volt hatva.

Dysart százados a keblére vonta a fejét és beszélt a jövőről, melyet fényesebbnek és boldogabbnak lenni hitték, mint a milyen valaha szeretőké volt — egy tökéletes élet, gazdag az egymás iránti szeretetben, gazdag jó cselekedetekben mások iránt, a milyennek szándékukban volt azt tenni. Beszélték Hildropról és Konstanz könnyekkel a szemében, elmondta neki a Trafford Filippa tragikus történetét.

— Milyen szomorú élet! — mondá. Hála az égnek, hogy az én Konstanzomat nem érheti olyan sors!

A leány a Lancelot szerelemtüzétől égő szemébe nézett.

— Mindig annyira fogsz szeretni mint mostan? — mondá kérdőleg.

— Mindig; és ha — mitől az Ég örizen — el lennék választva egymástól, más nőnek a kezét soha sem fognám a kezembe.

Megesőkölte a leány ajkait amint beszélt és az meg volt elégedve, hogy annak iránta való hűsége örökre le volt kötve.

Midőn e boldog órák vége volt, Konstanz teljesen realizálta, hogy az élet Lancelot nélkül üres lenne és olyan terű, amit nem tuna elviselni.

Midőn az ifjú bucsuzáskor a karjaiban tartotte és „jó éjt” kívánt, azt sugta a felébe, hogy midőn a szép Broomba érkeznek, arra fogja kérni, hogy menyegzőjük napját töltsék ki.

XIII.

A következő napon kora reggel hatalmas kopogtatás visszhangzott a Dresden ház

martyrhalált szenvedőknél már olajágot tartott csőrében!...

A galamb után jön aztán a pacirta; ezután a fülemile: ki kell pusztítani az erdők, mezők, berkek összes énekeseit; így legalább megszűnik a természet örök szép hűnuszsa, mely az églel zengett; s marad mi volt: a pusztá lég!!!

Oh, biboros hercegekre, Vaszari Kolos! Hiszen Te a béke prófétája vagy, könyörögi éretülk Balaton-Füredi villádban!...

Mennyi galambvér? !...

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 4.

— **Vidéki előfizetőnk tisztelettel kéri, szíveskedjék az előfizetési díjat mielőbb megküldeni, nehogy a lap további pontos kiadásában fennakadás történjék.**

— **A kik Kolozsvárt nyaralnak.**

Kolozsvárról július és augusztus hónapok alatt a közönség tehetősebb része fürdőkre vagy havasokra vonul levegőt színi. Pedig Kolozsvárnak magának is kitűnő levegője van. Vize pedig minőség tekintetében versenyez a havasi forrással. Nem érezheti tehát szerencsétlennek magát az, a kinek itthon kell a nyarat tölteni. Sőt a fővárosból most már egész társaság nyaral Kolozsvárt. Korbuly József a „Hazánk” szerkesztője és neje Gerő Lina, a Nemzeti Színház tagja, Megyeri Dezső, a népszínház rendezője és családja, Géczy István a jeles író, Mészáros Kálmán, az orsz. színészegyesület igazgatója, Láng Etel, a Magyar Színház tagja, huzamosabb ideig itt tartózkodnak. Közlebről Ditrő Mór, a Vigszínház igazgatója is családjával Kolozsvárra jő, hogy majális-utcazi villájában töltsen a szünidőt.

Fővárosi vendégeinket természetesen a jó emlékek is vonzzák ide egyfelől, de másfelől bizonyos az is, hogy a főváros zaja, melege, pora és más idegölő mizeriája szükséges ahhoz, hogy Kolozsvár kincset érő csendjét és levegőjét megismerjék.

— **A por.** A kánikula tikasztó melege por nélkül is nem kellemes azoknak, a kik körülményeiknél fogva, kénytelenek a város falai közt tartózkodni. Am a kánikulai hőség kellemetlenségét az újból flaszterezett utcákon azzal fokozzák, hogy vastag homok réteget hordanak a gránit kockák tetejére, melyet a kerekék porrá zuznak s pár hét alatt nem homok, hanem portengerben uszók, a ki azokon az utcákon jár. A homok felül rakás arra való, hogy a durván faragott kő-kockák között támadt üregekkel szorosan kitöltsen s így az utatett egyöntetűbbé, szilárdabbá tegye. Hogy az üregek kitöltésére nem szükséges az idők vegtelensége, azt mégis emberi ésszel is ki lehet találni. Mikor már porrá tört az apró kavics — teljesen fölösleges az uttest egész vonalán tovább hevertetni a deciméter vastag porréteget. Azok az üregek már kiteltek s fölösleges, hogy szárazságban port nyeljen, esőben pedig sárban uszók a közönség egy hosszú nyáron keresztül. A mi tanácsunk — melynek bölcsességét mi nem akarjuk kétségbe vonni, mégis bölcsőbb és okosabb dolgot cselekedtet volna, ha elhatározza, hogy bizonyos idő múlva — mondjuk a bevégzett munkálatok után három hétre — letakaríthatja az utcát a portól, — semhogy arra törekedjék, hogy pár ezer főt szavazzanak meg ezen utcák öntözésére. Szerencsére egyik város atya megfellebbezte a határozatot s így a városnak reménye van arra, hogy pár ezer főt nem dobna ki — a porba. A port azonban addig is jó volna valahová összegyűjteni, szobor alapul a jelen idők valamelyik nagy közigazgatási talentumának.

— **Deák Ferencz nyaralója.** Budapestről írják: Deák Ferencznek kedvenc

nyaralóhelye volt az István-ut 49. szám alatt fekvő nagy kiterjedésű villa. Életének több nyarat, itt töltötte, így a legutolsó is. Enyaráló már évek óta a Jézus Szent-Szív zárójának tulajdonát képezi. A zárójafőnökség *Deák Ferencz* nyaraló házat, tavaly lebontotta, azonban a haza bölcsé iránt való kegyelemből a kert egyik hársfája mellett, a mely alatt az öreg ur legszívesebben elüldögélt, emlékoszlopot állíttatott, melynek felállítását ma folyt le. Az egyszerű márvány oszlopon a következő felirat olvasható:

Itt élte
Deák Ferencz
utolsó nyarat.
1875.

A kert utcazi kőfalát már tavaly elláták hasonló szövegű táblával.

— **Özv. báró Bánffy Dánielné képe.** Br. Bánffy Dánielné urnó gondosan megrajzolt fiatalkori képe látható a Stief Jenő főteri papíráruháának kirekatában. A jól sikerült képet Jakner Andor, fiatal tehetséges naturalista rajzó készítette.

— **Nyári ruhát a végrehajtóknak.** A kolozsvári adóvégrehajtók nemcsak a közönségnek, hanem a város törvényhatóságának is mostoha gyermekei. Téli ruhát tavasszal, nyári ruhát ősszel kapnak. Az ideai nyári ruháikat még nem szolgáltatták ki, pedig az nemcsak az ő bőrükre, de az ő zsebükre is megy. Most isszadnak a végrehajtók és kérve kéri a nyári ruhát.

— **Adakozás az Erzsébet utra.** Az Erzsébet utra újabbán a következők adakoztak: Kardos Kálmánné ivén: Kardos Kálmánné 5 kor., Gergely Róza 1 kor., özv. Pápai Samuné 1 kor., Fodor 50 fill., Baló Károlina 40 fill., Baumann Juliánna 50 fill., özv. Lager Lénárdné 50 fill., Kraft Ottó 60 fill. Összesen 9 kor. 50 fill. Bagaméri Margit gyűjtőivén: Varga Dániel 2 kor., Simon László 1 kor., Balogh Jánosné 2 kor. Kabos Gyula 1 kor. Összesen 6 kor. A szíves adakozóknak hálás köszönetet mond a hölgybizottság nevében: Bölgny Józsefné elnök, Patáky Jenőné pénztáros.

— **Népünnep folytatásokban.** A múlt pénteken, Péter—Pál napján a kolozsvári sétátérnen, a Vörös-kereszt egylet által rendezett népünnepet megvázarta az eső. Az egylet választmánya elhatározta, a tegnapi gyűlésén, hogy e miatt *egy pót népünnepet* rendez, újabb érdekes műsorral. A kik a múlt alkalomra váltott jegyeiket megőrizték, azok most 10 krért, a gyermekek 5 krért válthataak új jegyet.

— **A véres dráma áldozatai.** Tegnap említettük, hogy Budai Árpád kovács segéd Zatlér Gizella hajadon leánynak arczába lőtt, édes apjának Zatlér Sándornak pedig a balkezét, a kézfejn megloította.

Zatlér Sándor kezét tegnap vették operáció alá a kolozsvári klinika sebészeti osztályán. A golyó hollétét Röntgen sugarakkal megállapították, a kezét lefénképezték. Azután felmetsztették a kézfejt s kutaszszal a golyót kiemelték.

A golyó alakját Zatlér kezének kemény csontja egészen elfedte. Az orvosok bámulták, hogy az öreg munkás Zatlérnek kéz csontjai mily acél keménységűek. Zatlér az operáció után haza ment s otthon kezeli az orvos. Háza bucsu járó hely lett, a társadalom minden osztályából sürűn keresik fel látogatók, hogy igaz részvétüknek kifejezést adjanak.

Leánya, Gizella állapota még igen súlyos, az orvosok azonban remélik, hogy megmenthetik az életnek. A golyó az álla fölött hatolt be. Három darabba tört az álla kápaszt s a nyelv alatt akadt meg. A szép fiatal leánynak roppant szenvedélyei vannak. Őt a sebészeti klinikán ápolják. Közlebről megkísérlik nála is a golyó eltávolítását. Ma reg-

latta, megijjedd a leány arczának a sápadtságától és a szemében levő rémülettel. Konstanz átnyújtotta a sürgőnyt, hogy olvassa el.

Mondja meg, hogy mit tegyek? — kiáltá. Ugy érzem magam mint ha magakarnék halni.

Lord Dresden átvette a sürgőnyt és elolvasta.

— Lehet, hogy nincs olyan nagy baj, a milyennek maga gondolja, — mondá biztató hangon; reméljük, hogy nincsen. A sürgőnyeknek hathatósoknak kell lenni, vagy más-különbö semmit sem érnek. Sir Cyril erős és én nem tudom elhinni, hogy néhány napi betegség reá nézve veszélyesnek bizonyuljon. Édesem, ne csüggedjen; nem sokára látni fogja őtet.

Lord Dresden a menetrendről küldött és miután azt megnézte, azt mondá:

— Van egy vonat, mely Charing Crosst fél tízkor hagyja el; ha azt megtudja kapni, nem sokára Ravelstonban lesz. A kocsit bizonyosan várakozni fog ott magára.

— Meg tudom azt a vonatot kapni? — kérdi Konstanz.

— Igen, ha lehetséges, — volt a válasz. A kocsit rögtön megrendelem. Édesem, bízzon reám mindent.

Lord Dresden sietve távozott, hogy a rendeleteit kiadja és a szobaleány segítetté Konstanzot az öltözködéshöz. Ő nem várakozott a pakolásra; az ő holmijait utánna fogják küldeni. Az élet szín nem jött vissza az arczára, kezeinek a reszketése sem szűnt meg, egyedül érzése az volt, hogy életének az egész építménye romba dült. — Édes fájdalommal eszébe jutott, hogy az imádója délre igérkezett hozzá, hogy együtt menjenek lovagolni és most Lancelot ell fog oda jönni és őtet nem találja ottan.

(Folytatása következik.)

gel az a kőszárny, hogy a szegény leány kiszenvedett. Szerencsére a hir alaplatannak bizonyult, sőt az orvosok azt remélik, hogy a golyó roncsolása után sem fog az arezon feltűnő hegedés vissza maradni.

— **A kolozsvári honvédeknek kirándulása.** A kolozsvári honvédeknek nagyon kedvelik nálunk is, vidéken is. Most meghívót kapott Deésről a zenekar. Odamegy és egy mulatóhelyen két este fognak zenélni.

— **A főrabbi esküje.** Megirtuk annak idején, hogy a nagyváradi városi járásbíró Fuchs Mór nagyváradi főrabbi két-száz korona pénzbírságot rótt ki, mert egy polgári pörben vonakodott az esküt fölvetlen fölvetlen. Fuchs Mor a járásbírósgat eme határozata ellen fölfolyamodással élt, amelyet szombaton intézett el a nagyváradi törvény-szék föllebbviteli tanácsa, Jelenits István elnöksége mellett. A törvényszék a törvényre való hivatkozással a járásbírósgat határozatát helybenhagyta.

— **Az ipartestület gyűlése.** A kolozsvári ipartestület előljárósa tegnap tartotta rendes havi gyűlését, melyen az előjárók csekély számban vettek részt. Az elnök és alelnökök részt vettek, részint távollétében Tussai Gábor hatósági biztos kéretekkel fel a gyűlés vezetésére, ki is megnyitván a gyűlést, örömmel látja a testület érdemes titkárait Hirschfeld Lajost az előadói székben, a ki súlyos betegségéből felépülve, pár nap előtt újból elfoglalta hivatalát. Midőn ama közözhajnak ad kifejezést, hogy Hirschfeld titkár hivatalába lépésével a testület ügyeit az eddig tapasztalt buzgó tevékenységével és kitartó munkásságával fogja tovább vezetni, kéri az előjáróságot, hogy a titkár örömdetes felépülése jegyzőkönyvre vezessék. Az előjáróság elnök indítványát zajos éljenzéssel fogadta. Hirschfeld titkár halásan köszönt meg az előjáróságot szives jóindulatát és figyelmét — melyet betegségére ideje alatt is kellemesen tapasztalt. Igéri, hogy mint eddig, úgy ezután is azon fog munkálkodni szívvvel lélekkel, hogy a testület anyagi és erkölcsi sikere érdekében minden lehető megtegyen. Következett ezután a szabadidő. Az előjáróság 15 tanoncot avatott segédde. A titkári és pénztári jelentések felolvasása és tudomás vétele után a fontosabb ügydarábok kerültek tárgyalás alá. A makói ipartestület megküldte felterjesztését, melyet az ipariszkolai tanonczok mulasztásának büntetésénél követendő enyhébb eljárás érdekében a kereskedelemügyi miniszterhez intézett. Az előjáróság a felterjesztéshez pártólólag a titkár indítványára oly módosítással járul hozzá, hogy azok a munkaadók, kik betudják bizonyítani, hogy tanonczaik nem a mester hibájából mulasztottak az iskolai órákat a büntetés alól felmentessenek.

Zsolnai Vilmos emléksobrara adakozás végett megküldött gyűjtőit az illetékes szakosztályhoz áttétetni határozatokat. Több jelentékelőbb ügy tárgyalása után Hevesi József szövetekezeti igazgató helyettes jelentést tett az ipartestületi hitelszövetkezet június havi forgalmáról. Bejelent, hogy a tagok és a jegyzett részjegyek száma a mult hóban örömdetesen gyarapodott. A június havi össz-forgalom 55020 kor. volt, mely az előző hónapokéhoz képest szintén tetemesen meghaltni meglepően szép eredmény. A szövetekezést 5 havi fennállása óta 146,697 korona forgalmat ért el, s ez által megmutatta életképességét.

Beszámol a félév üzlet eredményéről, habár csak 5 hó óta áll fenn a szövetekezett, mivel f. év február 1-én kezdte meg működését. — Bemutatta az igazgatóság és felügyelő biz. által elfogadott mérleget, mely szerint a szövetekezett vagyonja június 30-án: Pénzkészlet 2730 kor. 61 fill. Váltó kötvény kölcsönökben 39,684 kor. 92 fill. központi előleg számlán 29 kor. 92 fill., felszerelés 405 k. 38 fill. Számla kölcsön és központi folyó számlán 9369 kor. 43 fill., összesen 52310 kor. 26 fillér. A teher oldalán: Befizezett üzletárszék 5836 kor. 40 fill. Takarékbetét 1237 kor. Tartalekalap 670 kor. 18 fill. Visszelszámított váltók, — kötvények és számlán 18,266 kor. 56 fill. Államsegély 15,000 kor Nyeremény 164 kor. 11 fill.

— **Az utozasori fák.** Az utcák díszítésére ültetett fák az idén több szakértelemmel vannak ültetve mint tavaly, mert aránylag sokkal több unjon ültett fát hajtották ki. — Meglehet az is, hogy a tanács okult a város kárán és más föltételek mellett fásított az idén, de tény az, hogy a legtöbb ültetvény kizöldült. Hanem most már gondoskodni kéne bizonyos védelemről is, mert például a piacozon a fákra nehezkül a sátor és a zöldeges koca rátámaszkodik a kényelem okáért. Mindezt aligha egészségére válik a fiatal ültetvényeknek.

— **A magyar ifjuság Párizsban.** A magyar tanulók párisi utazása iránt a francia közoktatásügyi kormány is érdeklődik és az ifjuságot párisi tartózkodása alatt különböző kedvezményekben fogja részesíteni. A jelentkezési határidő, minthogy Wlasics miniszter a résztvevők számát korlátozta, a rendezőség kénytelen lesz megrövidíteni. Időkimélés céljából szükséges tehát, hogy részt venni szándékozó tanárok és tanulók közvetlen a rendezőségnél (Bpest Hungária szálloda) jelentkezzenek. A bejelentéseket a beérkezés sorrendjében veszik figyelembe. A tanulók hozzátartozói szintén részt vehetnek a kiránduláson és azok is részesülnek a tanulók részére megállapított kedvezményekben.

— **A kolozsi sósfürdő** igen látogatott az idén. Betegek és egészségesek tömege keresik fel a *tenyeri fürdőt*. Kiszolgálás, fürdő egyaránt kitűnő. A vendégek arra kéri Kolozs város új, erőles és gavallér pol-

gármesterét, hogy a mély aknákat kerítéssel vétesse körül, mert a szülők aggódnak, hogy kiránduló gyerekeik belesznek, midőn az aknáknál körül pajzánkodnak.

— **A Sándorja rendezése.** A kolozsvári szepítő egyet elnöksége két átiratot intézett Kolozsvár város tanácsához. Egyikben arra kéri a várost, hogy a Sándorja utcán a németek pallójától az összel kiépülő Erzsébet utig a gránit járdát folytatóg építse ki. A másik beadványában arra a ronda utra hívja fel a hatóság figyelmét, a mely a németek pallójáról a szembe eső oldalra átvezet s mely különösen eső után járhatatlan. Arra kéri a tanácsot, hogy ez utat is sürgősen köveztesse ki gránit kockákkal, mert itt közlekedik a katonaság, s a Fellegvárra felsétáló idegenség.

— **A magyar ipar és az Egyesült-Államok.** Az Egyesült-Államokba számos iparcikket szállítanak az erdélyi részekből is. Hogy ez a szállítás több speciális ipartermékkünkre kiterjedjen, az Egyesült-Államok budapesti főkonzulja, *Chesler Ferencz* nagyobb tanulmányutakat tesz hazánk különböző vidékén. Chesler Ferencz egészen fiatal ember. Kolozsvárt, Kovács János unitárius tanárnál kezdett magyarul tanulni. Az egyetem utolsó éveit Budapesten hallgatta s most már folyókonnyan beszél és hibátlanul ír magyarul. Magyarországot annyira szereti, hogy elhagyta tanári székét és Budapesten az Egyesült-Államok főkonzuli állását tölti be. E hivatalában dicseretes buzgalommal apostolkodik Magyarország érdekében. Nemrégben beutazta a székelyföldet, Torockót, Délmagyarországot a hazai ipartermékek és termékek tanulmányozása végett. Utóbbi utját Kriza János kolozsvári II. éves jogász (Kriza János püspök unokája) társaságában tette meg. Beutazta Hátszeget, Vajda Hunyadot, Aradot, Temesvárt s lementek a vaskapuig. E napokban Kovács János és fia társaságában Fiume felé veszik útjukat. E hó közepén egy nagyenyeli tünnpeségben vesznek részt. Szükségesnek tartanók, hogy a székely kiállítások rendezőseiei meghívják az Egyesült-Államok főkonzulját, hogy kiállításait tekintse meg s kiszállítható székely ipari produktumainkól az amerikai lapokban ismertetések közreadására befolyjon. Most lehetne több speciális székely produktum kiszállítására sikeres akciót indítani. Ez annál inkább lényeges, mert a dolgos székely népek számos készítményét liferálják már is az új világba.

— **Az Auer társaság újabb kudarcza.** A bécsi Auer társaság azzal az óriási tőkével, a melyet magyar fogyasztók igazságtalan kizsákmányolással szerzett, az utóbbi időben külön törvényeket kezdett szabni, a magyar fogyasztókra és a szabaddalmi törvénynek egészen kedve szerinti magyarázatokat adott. Tehette, mert rendkívül gyéresen honorálta a szakértőket, kiknek véleménye alapján a bíróságok, preczedens eset hiánya miatt nem léven kellőképpen tájékozva, a szegény fogyasztó polgárokat marasztaló ítéleteket hoztak. Alig egy fél éve, hogy az elbizakodott társaság még azokat a magán fogyasztókat is zaklatta, a kik nem az ó drága trimfijait fogyasztják. A kolozsvári kulturális intézetek helyiségeiben szpicizkedett; zaklatta a kereskedelmi akadémiát, polgári iskolát; még az ipar kamarának is küldött tiltó leveleket.

A magán fogyasztókat terrorizálni igyekezett Szegeden és mindenfelé. Midőn tudára adták, hogy vonuljon hátrább az agarakkal, Gálva ur nagy lekütni kijelentette, hogy ámbár a magánfogyasztók bepereléséhez is joga van, ezekkel azonban unja bajoskodni.

Am de Szegeden ismét beperelt két kávéháztulajdonost. Neveik: *Ferencsevits György és Goldstein Pál*.

A pert az *Oesterrichische Gasgüthlicht Actien gesellschaft* bécsi részv. társ. képviselője indította meg.

A periratra a hazafias és törvényi tisztelő szegedi kir. járásbírósgat ezt a végzést hozta.

Végzés.

Jelen ügyben a bíróság az eljárás megindítását megtagadja s erről a panaszos ügyvédje értesítettük.

Indokok:

Az 1895. évi 37. t.-czikk 49. §-a szerint büntetendő szabadalombitorlást a 8. §. rendelkezése értelmében a találmány tárgyának iparszerű vagy üzemi berendezésként való jogtalan használata képez, ez pedig csak akkor forog fenn, ha a szabadalom tárgya azon ipari termék előállításai processzusában használtatik fel, amelyet a bitorló ipari vállalata vagy üzeme előállít, — miután jeles esetben a panasz szerint terhelt kávéház-tulajdonos és a szabadalomtól izóstetek utánzatát kávéházi helyiségek világítására használja, az itt előállított termékek produkálására pedig az izóstetekre szükség nincs, tehát büntetendő cselekmény nem forog fenn, miért is ezen panaszra az eljárás megindítása megtagadandó volt.

Csala Sándor,
kir. járásbíró.

Az Auer társaság igazgatósága most krokodil könnyeket hullat, mert megint egy csomó pénzbe kerül, hogy korábban kirozsakolt ítéletek költsége közzétételével valkítsa a magyart és rémületbe hozza a bátor-talanokat.

Ez ítéletnek a hazai légszesz gyárak, (a kolozsvári kivéve, mely „Auerkékel egy huron pendül) rendkívül örülnek. Örülnek azért, mert ha a közönség zaklatás nélkül használhat 8—12 kros Auer egőket, 70—80 kros helyett, a légszesz fogyasztás nagyarányokban emelkedik.

— **A rák gyarapodása.** Azzal az elterjedt régi véleménynyel szemben, hogy 15 év kell, míg a rák 100 grammnyi súlyt elér, Hofer dr. müncheni tanár megfigyelései alapján azt állítja, hogy a rák az első 2—3 év után 25—27 gramm, a következő évben 75 gramm súlyt ér el, míg ugyanaz év szept-

temberében 110, egy hónappal később pedig 125 grammnyi súlyra gyarapszik.

— **A király Ischlben.** A király Ischlban, a hová Liechtenstein hadsegédje és Dielt kapitány kíséretében érkezett, meglehetősen visszavonultan él és teljesen a pihenésnek szenteli azt az időt, a mit nem okvetetlenül kénytelen hivatalos ügyek intézésére fordítani. Ischlben időzik Mária Valéria kir. hercegnő is gyermekeivel és kíséretével. Ő is a királyi kastélyban lakik. Gizela bajor hercegnő a jövő hó közepé tájára várják Ischlbe.

— **Egy sztrájkoló munkás temetése.** A bpesti államépgyár sztrájkoló munkásainak már egy halottjuk is volt. *Szics Józsefnek* hívták s a sztrájk első napján került mint súlyos mellbeteg a Rókus-kórházba, a hol tegnap hajnalban kiszenvedett. Ma délelőtti tízedfél óraker temették a kórház halottas terméből. A gyászmenet rendkívül impozáns volt. A harmadfélezer sztrájkoló munkás nyitotta meg nagy fekete lobogó alatt szabályos hatos sorban. A menet után jött a gyászkoesi; sok egyszerű élővirágkoszoru és bokréta volt rajta. A koporsót három apró árva és fiatal özvegy követte. A menetet, a mely a Kerepesi-uton vonult ki a kőbányai temetőbe, az utvonat két oldalán rendkívül nagy közönség nézte.

— **Tejszövetkezetek.** A tejszövetkezetek országsszerte megszaporodnak. Újabban ismét 70 szövetkezet alakult. Velük az eddigi szövetkezetek száma 145-re emelkedett. E szövetkezetek több mint 15,000 gazdaságot egyesítenek, 21 millió liter tejet termelnek, melynek értéke 2 élt fél millió korona.

— **A Mocslárlás megszüntetése.** Koch Róbert, a ki Új Guineába ment, hogy ott a maláriák leküzdését tanulmányozza, tapasztalatait a következőkben foglalta össze: A malária épp olyan természetű, mint más ragadós betegség, például a kolera, pestis és így a maláriánál is épp a könnyű megbetegedési eseteket kell a legnagyobb figyelemben részesíteni. Ha csak azokkal a betegekkel foglalkoznak az orvosok, a kik önként jelentkeznek, akkor a mocslárlás parazitáinak csak egy részét lehetne eltávolítani. A sikeres védekezés tehát megkívánja, hogy a járványsújtotta területen az orvosok minden embert, a ki félígméddig is gyanus, megvizsgáljanak, hogy az elrejtett eseteket is fölfedezék és ártalmatlanná tegyék. Ez az eljárás persze nagyon fáradságos és időrabló, de a mocslárlás leküzdésére egyedül alkalmas. Koch Új Guineában is e szerint az elv szerint járt el és az elért eredményeket ennek tulajdonítja. Meggyőződése, hogy ezzel az eljárással minden mocslárlásos vidéket, ha csak elegendő orvos és chinin áll rendelkezésre, a mocslárlást teljesen vagy megközelítőleg teljesen meg lehet szabadítani.

— **A legujabb párisi divat.** Párisban ismét fölkapták a hölgyek a sétatálcza viselését s a mellett fölirtelnk mindennel, a mi german vagy normann. Ismerik az amerikai rajzolókat, a német karmestereket s angol módra szoritanak kezét. Fehér haját és szürkült halántékát viselni igen előkelő dolog. Kezdi érteni Beethoven, istenitük Wagnert, divat Bayreuthba menni s az idénre Hollandia, jövőre pedig Németország áll az utiprogramon. Különböben pedig október 1-től július 1-ig délután czilindert, délelőtti kerek kalapot, július 1-től októberig csak kerek kalapot viselnek, többnyire feketét, mert a szürke már nem divat. Szalmakalap csak a legnagyobb melegben járja.

— **Az angolok és a kanári.** A rideg angolok nagyon kedvelik a kis kanári madarat. Angliában évenként körülbelül 400,000 kanárimadár kerül eladásra, mintegy két és fél millió korona értékben. E 400,000 énekes madár közül legalább 100,000 Németországból való, mert az egész világon legjobbnak tartják a németországi nevelésűeket. A kanári kereskedés középpontja Norwich. Az angol tőkepénzesek olykor igen nagy árt fizetnek egy-egy jó éneklő kanáriért. Nemrégiben hat darabért adtak 12,000 koronán felül; a 200—1000 korona áru példányok mindennapi dolog számba mennek.

— **A kínai nő.** A washingtoni kínai követ Vu Ting-Fang a kínai nőkről beszéltetett egy amerikai újságíróval, s a beszélgetés során behatóan jellemezte a kínai nő helyzetét. Az előkelő kínai nő élete ugyan nem nagyon különbözik az előkelő amerikai nő életétől. Foglalatossága, szórakozásai majdnem ugyanazok. A kínai nő ugyan nem érintkezhetik olyan szabadon a férfakkal, de e miatt nem is elégedetlen. Épésséggel nem él oly elzárkózottan, mint a török nő. Összekeverül a ház bizalmasabb férfibarátaival, s a férje nincs azon, hogy távol tartsa őt azoktól. Ha a férfi ismeri a kínai nőt, bátran meglátogathatja. — A kínai nő gyakran dohányzik. Ez talán különös, hanem a dohány nagyon győnge és vizipipán át jut a füst a dohányzó kínai nő szájába. A kínai nők igen sokféle a szorakozása. Kártyázik olyan játékokat, melyeneket másutt nem ismeri. Szereti a sakkot és a dominót s ha nincs más dolga, regényt olvas. Nem nyelvik tudatlanságban, mint a mohamedán nőt és nagyon szeret olvasni. S vásárolja a könyveket, főképp regényeket és drámákat, a melyekben a kínai irodalom gazdag. — A kínai nők meg vannak a maga háztartási kötelességei is, a miket éppésséggel nem tart megalázóknak vagy jelentékteleneknek. Övé a főfelügyelet a háziügyek és a cselédek fölött s bár rendszeren nem foglalkozik a konyhával, megadja az általános utasításokat s kiadja a szakácsnak a parancsot, hogy micsoda ételeket csináljon. Sohasem megy a piacra, arról a szakács gondoskodik. Jó házában rendszeren mindégik gyermek

mellett van valaki, hanem az anya aggodalmasan ügyel a gyermekek jólétére. A kínai nő sokat foglalkozik himzésekkel, de az egyszerű varrásokhoz hozzá nem nyul, azt a cselédség végzi.

— **A női nevek eredete.** Kevesen tudják, hogy nálunk használatos női nevek eredetileg melyik nyelvből származnak és a mi a jelentésük. A legtöbb női név név név, a latin és a görög nyelvből került hozzánk. A görög nyelvből például a következő nevek származnak: Dorottya (Isten ajándéka), Doris (a tehetséges), Eleonora és Laura (a résztvevő), Heléna (a világitó), Katalin (aszemérmes), Melánia (a sötét). A latin nyelvből a következők: Beata (a szent), Beneditka (az áldott, Desideria (a megkívánt), Esperanza (a remény), Angelika (az angyal), Augustza (a magasztos), Auróra (a hajnalpír), Klára (a tisztza), Klementina (a szende), Emilia (az illedelmes), Franciska (a szabad), Leona (a bator), Luczia (a fölvilágosult), Margit (a győngy), Natália (az életvidám), Paula (a megelégedett), Róza (a rózsavirág), Felicia (a boldog). A keleti nyelvekből és héberből átvett nevek a következők: Anna (a kedves), Erzsébet (az Istent dicsérő), Gabriella (Isteni), Johanna (kegyelmi gyermek), Mária (aki erős), Rebeka (jól táplált), Eszter (csillogó) Zsuzsanna (lilium tisztza). — Végül az ó-német nyelvekből származnak: Albertin (a nemes), Berta — (fénylő), — Brigita — (tündöklő), Emma (házas), Frida (békészerető), Gertrud (a lándzsás szűz), Hedvig (a harcziás), Matild (a hősnő), Zelma (a gazdag), Wilhelmina (a vadászónő), Henriette (a gazdálkodó). Ezek közé soroztatnak még a szintén ó-németből származó Hildegard (a ház oltalma), Luitgard (az emberek oltalmazója), Edelgard (a nemesek védelmezője), Irmengard (az istenek oltalmazója).

— **Borbizományi és értékesítési vállalat.** Zichy Jenő gróffal az élen egy előkelő és a hazai borétekesítés iránt lelkesülő társaság a hazai bortermelés és kereskedelem újabb felvirágoztatása érdekében, a fő- és székvárosban egy borbizományi és értékesítési vállalatot létesít.

— **Szerzetesek Franciaországban.** Van Franciaországban 50,000 férfi és 150,000 női szerzetes, kik több mint két millió gyermeket tanítanak a nélkül, hogy ezért az államtól 1 fillért is kapnának. Saját vagyonukból felállított menedékházakban ápolnak 100,000 öreget, kik közül 28,000 a Petites Soerus des Pauvres nővérek gondozása alatt van. Nevelnek 60,000 árva gyermeket, a betegeket száma pedig, kiket saját kórházakban helyeznek el, 250,000-re tehető. Ha az államnak kellene mindezekről gondoskodnia, nem kevesebb, mint 125 millió frankjába kerülne. Hála fejében mit tesz az állam? Folyton üldözi és újabb adókkal sújta a kongregációkat.

— **Menelik király pipája.** Menelik király tudvalevőleg országában eltiltotta a dohány behozatálát általvaló szomorúságára a kik már egészen megszokták a dohány élvezetét. — A „Pall Mall Gazette“ most a szigorú rendelet okáról a következő mulatságos leleplezést közli: — E szerint a király egy napon látta, a mint az angolok kurtaszaru pipáikból nagy élvezettel főfélnek. Rögtön elhatározta, hogy ő is megpróbálja a dohányzást. Az eredmény azonban korántsem volt kielégítő, mert a szegény király oly rosszul lett, hogy dühösen megparancsolta, kergessék a pokolba az angolokat pipáikkal — együtt.

— **A drága diákok.** Olaszországban van 181 állami gimnázium és lyceum. Ebből esik 35 Sziciliára, ahol 4 gimnázium ban 36 tanuló van. Ez azonban még nem minden, Olaszország 26 gimnáziumában van 50 tanulóval kevesebb. A 116 lyceum közül alig 20-ban van több 40 tanulóval. Most jön azonban a tanulság, melyből liberális államok tanítóink okulhatnak: minden gimnázista az államnak egyezeröttszáz forintjába kerül.

— **Legjobb orvosság.** Mindazok, kik gyomorhaj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfadalmak, kólika, vérszegénység, ideges fejfájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító lbadacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztosan hatnak és a legelsőrendű orvosok által ajánltnak. Hasznos szolgálatot vélnk tenni t. olvasóinknak, ha e kitűnő gyógyszert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tekercs, mely 6 doboz a 15 labdac 1.05 ft. A pénz előzetes beklődése után 1 tekercset 1.25 forint, 2 tekercset 2.30 forint, 3 tekercset 3.35 forint küld bérmentve — Pserhofer J. gyógyszerháza, Bécs, I. Singerstrasse 15. szám.

— **Mi okvetlen szükséges minden hölgynek?** Szép, tisztza, tüde arzobőr! Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt „Margit-Crém“ használata által érhető el. E teljesen ártalmatlan, törvényesen védett arczkenőcs, mely sem higányt, sem olmot nem tartamaz, a szepőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztáltnaságtól pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerházaiban. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona.

— **Ellismerő bizonyítvány.** Tek. Kállay Lajos urnak, az első prosznici gépgyár igazgatójának Budapest, IV. Gyár-utca 50. Örömmel hozom becses tudomására, hogy e jelen évben Uraságod gépgyárából vásárolt kettős tisztító cséplőgépet minden tekintetben a legnagyobb mértékben kielégítette egy magam, mint a cséplő-tető közönség igényét. Munkája könnyű, a gabonát a legkíméletesebb ószállyalással ereszti szákokba s miután Uraságod által ajánlott cséplő fentiek szerint kifogástalan, fogadja halás köszönetem kifejezését, melyet ezen az érdeklődő felek becses figyelmébe jó lelkiismerettel ajánlok. Derzs, Udvarhelymgye, 1899. szeptember 18. Biás Ferencz, Kots Mihály.

— **Követeljünk mindenütt Emkegyűjtőt.**

Mulatság.

A *deési polgári* zenekar 1900. évi jul. hó 15-én Deésen az „Angol“ szálloda kert-helyiségében kedvezőtlen idő esetén a tánczteremben zártkörű nyári mulatságot rendez.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A kínai foradalom.

Berlin, jul. 3.

Bendemann altengernagy, a czirkálóhajóraj parancsnoka, a következő táviratot küldte Takuból tegnapielőtti kettől: Holnap a Köln gőzössel Jokohamába küldöm Lans, Schlieper és Krohn megsebesült tisztteket, a kiknek állapota nagyon kielégítő, továbbá Zimmermann tengerészaltisztet és Jansen tengerészt a Gefion hadihajóról. A többi sebesült még Tiencinben van. Állapotuk általában kielégítő. A helyzet változatlan.

Berlin, jul. 3.

A csifui német konzul táviratozza tegnapi kettől: Freinadenetz provikáriusnak egy jencsufui távirata szerint a hatóságok elűzték az ottani hittérítőket és azonnal hozzáláttak a pusztítás munkájához. Cining a legnagyobb veszedelemben forog. A kormányzó és a hatóságok fölszólítják az idegeneket, hogy azonnal utazzanak el. Ha nem jön gyorsan segítség, lehetetlen ott maradni. A cinani kormányzó azt táviratozza a csifui német konzulnak, hogy Ciningben lázadás ütött ki és hogy a hittérítőknak a partvidékre kell menekülnök.

London, jul. 4.

Sanghai jelentés szerint Pekingben ugyanazon a napon, midőn a német nagykövetet meggyilkolták, még két nagykövetet megöltek, de nevüket nem tudják.

A boxerek felgyújtottak egy missió kórházat, a missionariusok elmenekültek. A keresztény betegeket legyilkolták. Ugyanaznap a császárné edictumot adott ki, melyben sürgősen csapatokat kért a cantonból várható idegenek ellen.

Egy másik sanghai jelentés szerint, Tuan herczeg ugyanaznap magához ragadta a hatalmat s kiadta a parancsot a kormányzóknak, hogy a háborút kezdjék meg. Egyben Pekingben mindazon európai katonákat, kik a követségeket védelmezték, nyilvánosan lefejeztette.

Egy héttel eelőtt még néhány európai katona utolsó tusáját vívta, de valószínűleg győztek.

Páris, Delcasse külügyminiszter a kamarában kijelentette, hogy nincs kedvik háborút üzenni. A status-quot akarják visszaállítani.

Gazdakongresszus Kassán.

Budapest, jul. 4.

A szeptember hó folyamán Kassán megtartandó gazdasági kongresszus iránt az egész országban nagy érdeklődés mutatkozik. Több aktuális tárgy között a kongresszus foglalkozni fog az adó-reform és a mezőgazdasági hitel kérdésével is. Számos gazdasági egyesület és gazdákör bejelentette már megjelenését.

Vasuti baleset.

Pilsen, jul. 3.

A bécs-égeri vonal Josefhütte állomásán az éjjel helytelen váltóállítás következtében az Egerből 10 óra 15 perczkor elindított 54. sz. vegyesvonat nekiment az állomáson álló 73. sz. tehervonatnak. Az utolsók közül egy személy súlyos és három könnyű, a személyzet közül pedig két vonatkísérő könnyű sérülést szenvedett.

A német császár nem enged.

Budapest, julius 4.

Berlinből sürgönyzik, hogy a német császár a „Wittelsbach“ hajó vizrebocsátása után tartott lakomán a többek közt ezeket mondotta:

A német nemzet nem engedi magát nagy külföldi döntésekkel félretoltni. Ha engedne, vége volna világhatalmi állásának.

Nem is engedem.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölts szerkesztő és lapfajlados:

MAGYARY MIHÁLY.

